

شناسایی گونه های فوزاریوم جدا شده از ریشه و طوقه محصولات جالیزی منطقه شاهرود

زهرا عراقی^۱، کامران رهنما^۱، مجتبی ممرآبادی^۲ و فرخنده امتی^۳

۱ - گروه گیاهپزشکی دانشکده تولیدات گیاهی دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی گرگان zahiraqi@gmail.com - ۲ دانشکده کشاورزی دانشگاه صنعتی شاهرود - ۳ مرکز تحقیقات کشاورزی استان سمنان (شاهرود)

به منظور شناسایی گونه های فوزاریوم مرتبط با پوسیدگی ریشه و طوقه محصولات جالیزی (هندوانه، خربزه و طالبی) طی سال های ۸۹-۱۳۸۸ از مزارع مختلف جالیز واقع در روستاهای حومه شاهرود، میامی و بیارجمند بازدید و نمونه برداری صورت گرفت. نمونه های بیمار با علائم پژمردگی، زردی، پوسیدگی ریشه و طوقه به صورت تصادفی جمع آوری شد. ریشه و طوقه گیاهان بیمار پس از شستشو در زیر جریان ملایم آب به قطعات حدود یک سانتی متری تقسیم و پس از ضدعفونی سطحی با هیپوکلریت سدیم ۱ درصد به مدت ۳-۵ دقیقه و سه بار شستشو با آب مقطر سترون، بر روی محیط کشت سیب زمینی - دکستروز - آگار حاوی اسید لاکتیک کشت گردید. در مجموع تعداد ۵۹ جدایه فوزاریوم از ریشه و طوقه گیاهان بیمار جداسازی شد پس از خالص سازی و آزمون بیماریزایی با روش فرو بردن ریشه گیاهچه ها در سوسپانسیون حاوی ۱۰^۶ اسپور در میلی لیتر محلول جدایه ها، نسبت به شناسایی گونه های فوزاریوم با استفاده از منابع معتبر، اقدام گردید. بر اساس خصوصیات مورفولوژیکی، آزمون بیماریزایی و میزبان تخصصی قارچ، جدایه های شناسایی شده متعلق به گونه های *F. oxysporum*، *Fusarium solani* و *F. oxysporum* f. sp. *niveum*، *f. sp. melonis* و *F. equiseti* به ترتیب با درصد فراوانی (۴۶/۷۷، ۲۴/۱۹، ۱۶/۱۲ و ۴/۸۳) بودند. چهار گونه فوق به عنوان عوامل پوسیدگی ریشه و طوقه محصولات جالیزی برای اولین بار از استان سمنان شهرستان شاهرود گزارش می شوند.

Identification of *Fusarium* species causal agents of root and crown rot of melons in ShahroodZ. Araghi¹, K. Rahnema¹, M. Mamarabadi² and F. Ommati³

1 - Plant protection Dept, Gorgan University of Agricultural Sciences and Natural Resources, zahiraqi@gmail.com
2 - Faculty of Agriculture, Shahrood University 3 - Plant protection Dept. Shahrood agric. Res. Center, Shahrood

In order to identify the causal agents of melon wilting (water melon and Mask melon) samples were collected from various fields of Shahrood , Mayamai and Biargomand regions during 2009-2010. The diseased portions were gently washed under running water, separated into small portions and were sterilized for 3-5 minutes by using 1% sodium hypochloride solution. Small parts were then washed with sterilized distilled water and after drying were cultured on acidified potato dextrose agar (PDA). Finally, 59 *Fusarium* isolates were collected from diseased specimens. They were purified and used for pathogenicity tests. In this connection, root of tested plants were dipped into spore suspension (10⁶ spores/ml) of *Fusarium* isolates. After disease appearance, their species were identified with the help of standard keys. According to the morphological characteristics, species were identified as: *Fusarium solani*, *F. oxysporum* f. sp. *melonis*, *F. oxysporum* f. sp. *niveum* and *F. equiseti* with 46.77, 24.19, 16.12 and 4.83% respectively. These species are reported for the first time from melon fields of Semnan province.